

Lodovico Guicciardini, *Beschrijvingen van de hele Nederlanden, ook genoemd Nederduitsland, Nederlandstalige uitgave uit 1612*

P 107

De beschrijving van Tienen

Laat ons nu verder de drie kleine hoofdsteden beschrijven. We beginnen met Tienen.

Tienen is gelegen op een kleine waterloop, de Gete, die niet ver van hier haar oorsprong heeft. Het riviertje loopt door de stad en verder door Halen naar de Demer. Tienen ligt even ver verwijderd van Leuven als van Sint-Truiden, namelijk drie mijl. Het is een grote stad die vroeger zeer voortreffelijk en vermaard was door de handel, zoals men leest en wel merkt. Zij is driemaal met nieuwe muren vergroot geweest. En zoals men zegt: 's Hertogenbosch is nu groter geworden door de achteruitgang van deze stad, die vroeger de vierde hoofdstad was van Brabant. Maar Tienen heeft in de loop van de tijd veel geleden en is zeer beschadigd door de grote oorlogen tegen de Fransen en de Luikenaars, zodat ze er voor het grootste deel nog woest en onbewoond bijligt. Wat overblijft is redelijk behuisd en bewoond. Er is een voortreffelijk kapittel van kanunniken in de Sint-Germanuskerk. Sint-Germanus¹ was bisschop van Parijs. Deze stad is de eerste van de drie kleine hoofdsteden met mooie privileges, grotendeels zoals die van de vier grote steden.

BIJVOEGSEL

[De omtrek van Tienen bedraagt bijna zoveel als de afstand die men in één uur kan wandelen. Ze heeft verschillende torens op de muren, twaalf stenen bruggen op de rivier, drie grote gemeenschappelijke fonteinen, zes binnenpoorten, vier buitenpoorten en zeven belangrijke markten. Er is een korenmarkt, zo mooi en beroemd als naar mijn mening kan gevonden worden. Het omliggende land is zeer vruchtbaar met een overvloed aan uitstekend graan van alle soorten. Ook vindt men er verfijnd fruit en heerlijke kazen. In 1507 is de hertog van Gelre met een grote groep Fransen Brabant binnengevallen. Hij nam Tienen in op Sint-Michielsdag en plunderde het zilver en goud. Maar toen zij met de buit vertrokken werden ze door

¹ Saint Germain

een klein leger uit Namen achtervolgd. Op de avond van Sint-Lucasdag werden ze in Saint-Hubert overvallen en gedood, terwijl ze sliepen. De prinsen en heren werden gevangengenomen en de hele buit werd hen ontnomen. In 1578 is Tienen in de handen gevallen van Don Juan.]

Leeuw² ligt op het riviertje de Geef³, welke een beetje verder in de Gete stroomt. Leeuw ligt op een mijl van Sint-Truiden en twee van Tienen. Het is een sterk en goed uitgerust stadje aangezien het aan de grens ligt met het Land van Luik, en bezit daarom ook de privileges van de kleine hoofdsteden. In deze stad bevindt zich een grote priorij van de Augustijnerorde. De prior behoort tot de twaalf prelaten van Brabant. Hier is een mooie kerk toegewijd aan Sint-Leonardus met een kapittel van kanunniken. Buiten de poort ligt een mooi groot meer, waar eertijds een zeer sterk kasteel stond, zo zegt men, aan de grens tegen de Luikenaars. Hiervan ziet men tot vandaag nog de ruïnes. In deze stad wordt zeer goed bier gebrouwd, dat veel wijnen in kwaliteit te boven gaat en in grote hoeveelheden wordt uitgevoerd. Hier is Dionysius a Ryckel⁴ geboren: een kartuizer en een zeer geleerd en vermaard man die veel boeken heeft geschreven.

BIJVOEGSEL

[Leeuw is nu wel een kleine stad, maar is aan alle kanten mooi omringd met water. Zij kan aan alle kanten het omliggende land onder water zetten. De stad heeft vier grote poorten, een kleine poort, negen stenen bruggen en drie markten.]

² Zoutleeuw

³ Kleine Gete

⁴ Denis de Lewis